

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ АД

31 декември 2019 г.

ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ АД

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	I
Доклад на независимия одитор	ii
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2019 '000 лв.	31 декември 2018 '000 лв.
Нетекущи активи			
Инвестиционни имоти	12	61 317	61 385
Имоти, машини и съоръжения	10	14 310	8 987
Репутация	8	4 901	4 901
Други нематериални активи	9	22	6
Инвестиции в асоциирани предприятия	13	2 910	-
Дългосрочни финансови активи	14	34 013	24 118
Дългосрочни вземания от свързани лица	35	81	1 052
Отсрочени данъчни активи	15	243	22
Нетекущи активи		117 797	100 471
Текущи активи			
Краткосрочни финансови активи	17	49 480	70 442
Търговски и други вземания	18	26 294	20 913
Вземания от свързани лица	35	911	1 659
Материални запаси	16	2 940	1 689
Пари и парични еквиваленти	19	7 804	7 937
Текущи активи		87 429	102 640
Общо активи		205 226	203 111

Съставил:

Силвия Димитрова

Изпълнителен директор:

Мартин Първанов

Дата: 27.07.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31.07.2020 г.:

Д-р Мариана Михайлова

Управител

РСМ БГ ООД

Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова

Регистриран одитор отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

	Пояснение	31 декември 2019 '000 лв.	31 декември 2018 '000 лв.
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	20.1	2 495	2 495
Премиен резерв	20.2	74 976	74 976
Други резерви	20.3	3 360	3 366
Неразпределена печалба		30 110	27 718
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		110 941	108 555
Неконтролиращо участие		19 250	16 034
Общо собствен капитал		130 191	124 589
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни заеми	22	15 677	17 881
Задължения по финансов лизинг	11.1	7 328	8 301
Търговски и други задължения	23	2 426	3 998
Задължения към персонала	21	40	15
Отсрочени данъчни пасиви	15	1 593	1 240
Нетекущи пасиви		27 064	31 435
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	23	30 667	30 540
Краткосрочни заеми	22	12 662	11 744
Краткосрочни задължения към свързани лица	35	3 115	3 518
Задължения по финансов лизинг	11.1	993	946
Задължения към персонала	21	398	110
Задължения за данъци върху дохода		136	229
Текущи пасиви		47 971	47 087
Общо пасиви		75 035	78 522
Общо собствен капитал и пасиви		205 226	203 111

Съставил:

 Силвия Димитрова

Изпълнителен директор:

 Мартин Първанов

Дата: 27.07.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31.07.2020 г.:

Д-р Мариана Михайлова

Управител
 РСМ БГ ООД
 Одиторско дружество

 Д-р Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от продажби	25	26 801	18 456
Други приходи	26	1 007	898
Печалба от продажба на нетекущи активи	27	262	394
<i>Общо приходи</i>		<i>28 070</i>	<i>19 748</i>
Разходи за материали	28	(999)	(444)
Разходи за външни услуги	29	(1 985)	(1 344)
Разходи за персонала	21.1	(2 924)	(1 925)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	12	(251)	(148)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	9, 10	(672)	(546)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(16 824)	(10 481)
Други разходи	30	(1 740)	(555)
Печалба от оперативна дейност		2 675	4 305
Печалба от изгодна покупка при бизнес комбинация	5.1	1 606	-
Финансови разходи	31	(2 464)	(2 276)
Финансови приходи	31	2 175	3 520
Печалба преди данъци		3 992	5 549
Разходи за данъци върху дохода	32	(298)	(569)
Печалба за годината		3 694	4 980
Общо всеобхватен доход		3 694	4 980
Печалба за годината, отнасяща се до:			
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		4 039	4 299
Неконтролиращото участие		(345)	681
Общо всеобхватен доход,отнасящ се до:			
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		4 039	4 299
Неконтролиращото участие		(345)	681
Доход на акция	33	лв. 1.62	лв. 1.72

Съставил:
 Силвия Димитрова

Изпълнителен директор:
 Мартин Първанов

Дата: 27.07.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31.07.2020 г.:

Д-р Мариана Михайлова
 Управител
 РСМ БГ ООД
 Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Премии резерв	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролирано участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2019 г.	2 495	74 976	3 366	27 718	108 555	16 034	124 589
Бизнескомбинации	-	-	-	(1 606)	(1 606)	3 126	1 521
Неконтролирано участие от увеличение на капитала	-	-	-	-	-	435	435
Ефект от бизнес комбинацията	-	-	-	(1 606)	(1 606)	3 561	1 956
Печалба за годината	-	-	-	4 039	4 039	(345)	3 694
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	4 039	4 039	(345)	3 694
Други промени в капитала	-	-	(6)	(41)	(47)	-	(47)
Салдо към 31 декември 2019 г.	2 495	74 976	3 360	30 110	110 941	19 250	130 191

Съставил: **Силвия Димитрова**

Дата: 27.07.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31.07.2020 г.:

Д-р Мариана Михайлова

Управител

РСМ БГ ООД

Одиторско дружество

Изпълнителен директор: **Мартин Първанов**

Д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционе-рен капитал	Премиен резерв	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролирано участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2018 г.	2 495	74 976	3 124	23 426	104 021	14 924	118 945
Бизнескомбинации	-	-	-	(4)	(4)	-	(4)
Неконтролирано участие от увеличение на капитала	-	-	-	(3)	(3)	434	431
Сделки със собствениците	-	-	-	(7)	(7)	434	427
Печалба за годината	-	-	-	4 299	4 299	681	4 980
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	4 299	4 299	681	4 980
Други промени в капитала	-	-	242	-	242	(5)	237
Салдо към 31 декември 2018 г.	2 495	74 976	3 366	27 718	108 555	16 034	124 589

Съставил: **Силвия Димитрова**

Дата: 27.07.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31.07.2020 г.:

Д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова

Регистриран одитор отговорен за одита

Изпълнителен директор: **Мартин Първанов**

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	31 927	28 976
Плащания към доставчици	(23 740)	(19 563)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(2 661)	(1 904)
Платени данъци	(613)	(919)
Плащания за данъци върху дохода	(555)	(583)
Други постъпления от оперативна дейност	(803)	191
Нетен паричен поток от оперативна дейност	3 555	6 198
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(923)	(4 792)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	1 169	4 295
Придобиване на дъщерни предприятия, нетно от парични средства	5.1 -	(5)
Придобиване на асоциирани предприятия	13 (2 910)	-
Придобиване на финансови активи	-	(471)
Продажба на финансови активи	21	1 292
Предоставени заеми	-	(1 578)
Постъпления от предоставени заеми	662	1 373
Получени лихви	30	90
Други (плащания) за инвестиционна дейност	(586)	(1 780)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(2 537)	(1 576)
Финансова дейност		
Получени заеми	16 575	25 713
Плащания по заеми	(15 361)	(24 284)
Плащания по финансов лизинг	(999)	(1 388)
Плащания на лихви	(1 346)	(3 139)
Други постъпления (плащания) от финансова дейност	(20)	(12)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(1 151)	(3 110)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(133)	1 512
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	7 937	6 425
Пари и парични еквиваленти в края на годината	7 804	7 937

Съставил:
 Силвия Димитрова

Изпълнителен директор:
 Мартин Първанов

Дата: 27.07.2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31.07.2020 г.:

Д-р Мариана Михайлова

Д-р Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Управител

РСМ БГ ООД
 Одиторско дружество

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ“ АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“) се състои в извършване на услуги на фирми и граждани и свързаните с тях складова, транспортна и други дейности; отдаване под наем на търговски, складови и офис площи; производство на тестени и макаронени изделия; извършване на туристически услуги, свързани с вътрешен и международен туризъм, както и транспортни услуги; производство и търговия с електродомакински уреди; счетоводно-информационна дейност и предоставяне на други услуги, търговия с химически продукти.

Предприятието майка „ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ“ АД има за основна дейност управление и отдаване под наем на инвестиционни имоти в т. ч. земи, търговски, складови и офис площи, както и на свързаните с тях складови и транспортни дейности. Дружеството управлява кредити и вземания, отпуснати първоначално от него с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите се олихвяват по метода на ефективната лихва, като се използват пазарни лихвени нива. Също така Дружеството извършва покупко-продажба на стоки и услуги, които не са забранени и не се изисква специален лиценз; търговска дейност в страната и чужбина с химически и други продукти; внос и износ; производствена, строителна и ремонтна дейност, както и други дейности, които не са забранени от закона.

„ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ“ АД с ЕИК 115051489 е регистрирано като акционерно дружество през месец май 1996 г. със Съдебно решение № 5345/16 май 1996 г. на Пловдивския окръжен съд. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. София 1271, жк.Илиянци, ул.Складова база №1.

Акциите на „Химснаб България“ АД са регистрирани на Българската фондова борса и се търгуват на Неофициален пазар на акции – Сегмент Акции Standard, с борсов код **58E**, ISIN: **BG11EMTOAT16**.

Дружеството майка има едностепенна система на управление и до 23-ти юли се представлява и управлява от Съвет на Директорите в състав:

Красимир Димитров Бурмов – Председател на СД

Младен Иванов Стайков – Член на СД

Константин Василев Василев – Член на СД и Изпълнителен Директор

До 23.07.2019 г. дружеството-майка се представлява от Константин Василев Василев – Изпълнителен директор.

На 08.05.2019 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията по партидата на Химснаб България АД е вписан прокурист на дружеството-майка – Мартин Сеферинов Първанов, който представлява дружеството-майка заедно с изпълнителния директор или самостоятелно.

След промяната дружеството-майка се представлява както следва:

- Изпълнителният директор Константин Василев Василев само заедно с Прокуриста Мартин Сеферинов Първанов.

- Прокуристът Мартин Сеферинов Първанов самостоятелно.

От 23-ти юли 2019 г. и към датата на съставяне на Отчета – 27-ми юли 2020 г. съставът на Съвета на директорите е:

Ивелина Белева Рахнева – Председател на СД
Марио Радков Дойков – Член на СД
Мартин Сеферинов Първанов – Член на СД и Изпълнителен директор

Групата се представлява от Изпълнителният директор Мартин Сеферинов Първанов.

Броят на персонала на дружествата от групата към 31 декември 2019 г. е 121 служители.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата Съветът на директорите очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2019 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

МСФО 9 “Финансови инструменти” (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране; в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

МСФО 16 „Лизинги“, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

МСС 19 “Доходи на наети лица” (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане – в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

МСС 28 "Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия" (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия – в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ – в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, влезли в сила и приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г., които не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Информация за тези стандарти и изменения е представена по-долу.

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Целта на измененията е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане. Съгласно измененията:

- замъгляването на съществената информация с несъществена има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното ѝ представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и

Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

СМСС е издал преработена концептуална рамка, която влиза в сила незабавно за Съвета в дейностите му, свързани с разработването на нови счетоводни стандарти. Тази рамка не води до промени в нито един от съществуващите счетоводни стандарти. Въпреки това, предприятията, които разчитат на концептуалната рамка при определяне на своите счетоводни политики за сделки, събития или условия на дейността си, които не са разгледани специално в конкретен счетоводен стандарт, ще могат да прилагат преработената рамка от 1 януари 2020 г. Тези предприятия ще трябва да преценят дали техните счетоводни политики са все още подходящи съгласно преработената концептуална рамка. Основните промени са:

- за да се постигне целта на финансовото отчитане се фокусира върху ролята на ръководството, което трябва да служи на основните потребители на отчетите
- отново се набляга на принципа на предпазливостта като необходим компонент, за да се постигне неутрално представяне на информацията
- дефинира се кое е отчитащото се предприятие, като е възможно да е отделно юридическо лице или част от предприятието
- преразглеждат се определенията за актив и пасив
- при признаването на активи и пасиви се премахва условието за вероятност от входящи или изходящи потоци от икономически ползи и се допълват насоките за отписване
- дават се допълнителни насоки относно различните оценъчни бази и

- печалбата или загубата се определят като основен показател за дейността на предприятието и се препоръчва приходите и разходите от другия всеобхватен доход да бъдат рециклирани през печалбата или загубата, когато това повишава уместността или достоверното представяне на финансовите отчети.

МСФО 3 (изменен) – Определение на стопанска дейност, в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС

Измененото определение за стопанска дейност изисква придобиването да включва входящи материали и съществен процес, които в съвкупност значително да допринасят за способността за създаване на изходяща продукция. Определението на понятието „продукция“ се изменя така че да се фокусира върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, които генерират доход от инвестиции и други доходи. Определението изключва възвращаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до отчитане на повече придобивания, класифицирани като придобивания на активи.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата:

- **Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти**, в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приета от ЕС;
- **МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“**, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;
- **МСФО 17 „Застрахователни договори“** в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

Групата не е представила два сравнителни периода за 2019 г., тъй като нито едно от обстоятелствата не е настъпило.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2019 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от

прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период.

4.7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Групата развива дейност в следните бизнес сегменти:

- Производство
- Търговия и услуги
- Отдаване под наем на имоти

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.8. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на продукция, стоки, предоставяне на услуги и други приходи. Видовете приходи са представени в пояснение 25 и 26.

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

4.8.1. Продажба на продукция и стоки

Продажбата на продукция и стоки включва продажба на метални изделия, корабно оборудване, леки автомобили, резервни части и консумативи за тях, автомобилни гуми и химически продукти. Приход се признава в определен момент - когато Групата е прехвърлила на купувача контрола върху предоставените продукция и стоки. Счита се, че контролът е прехвърлен на купувача, когато клиентът е приел продукцията и стоките без възражение.

По договорите за продажба на продукция и стоки, Групата няма задължения за следпродажбени услуги.

4.8.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват основно отдаване под наем на собствени недвижими имоти, както и свързаните с тях складова, транспортна, ремонтна и други дейности (вж. пояснение 25 и 26).

Групата е обвързана с дългосрочни договори за учредено възмездно вещно право на ползване върху собствени недвижими имоти, находящи се в гр. София и гр. Варна. Договорите са с неотменяем срок от 10 - 12 години. Сумата на продажната цена съгласно договори за предоставяне на услуги се разсрочва и се признава като приход за периода, в който се извършва услугата. Този отсрочен приход се включва в консолидирания отчет за финансовото състояние на ред „Търговски и други задължения“.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Групата по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.8.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди, различни от приходите от инвестиции в асоциирани предприятия, се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им в съответствие с принципите на начисляване и съпоставимост. Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“.

4.11. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.15 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.12. Други нематериални активи

Други нематериални активи включват лицензи, патенти и програмни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита,

че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на други нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.13. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Съоръжения	25 години
• Машини и оборудване	3-4 години
• Транспортни средства	4 години
• Стопански инвентар	7 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 500-700 лв.

4.14. Отчитане на лизинговите договори

Групата е лизингополучател по договори за оперативен лизинг.

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Групата е лизингодател по договори за оперативен лизинг.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансово състояние на Групата като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.15. Тестове за обезценка на репутация, други нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.16. Инвестиционни имоти

Модел на справедливата стойност

Групата отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата и се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е 25 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи“ и ред „Други разходи“, и се признават, както е описано в пояснение 4.8 и пояснение 4.9.

4.17. Финансови инструменти

4.17.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансов инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и всички рискове и изгоди от него се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.17.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

През представените отчетни периоди Групата отчита единствено дългови инструменти по амортизирана стойност.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Други разходи“ в отчета за печалбата или загубата.

4.17.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Групата класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, предоставените заеми и вземанията по цесии.

• **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.17.4. Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Предоставени заеми

Подходът за обезценка на предоставените заеми е насочен към бъдещето и при него се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Групата използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

4.17.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.18. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода първа входяща – първа изходяща.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.19. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.25.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.20. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.21. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал, както и резултати от оценката до признатата стойност на нетекущите активи към датата на преобразуване 02.06.2011 г., при вливането на няколко дружества в „ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ“ АД.

Другите резерви включват законови резерви и общи резерви (вж. пояснение 20)

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.22. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане. Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние представлява настоящата стойност на задължение по изплащане за медицинско обслужване и смъртност.

Ръководството на Групата оценява задължението веднъж годишно с помощта на независим актюер. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението, е в размер на 0,5% годишно за целия срок на задължението.

Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.23. Възнаграждение на персонала на базата на акции

Групата не прилага планове за плащане на базата на акции като възнаграждение на персонала. Плановете на Групата не включват опции за плащане, базирано на цената на акциите.

4.24. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани

със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Групата в пояснение 37.

4.25. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.26. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.15). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.2. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобития бизнес са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтовите фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията. Информацията относно придобитите активи и пасиви е представена в пояснение 5.

4.26.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2019 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 9 и пояснение 10. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.26.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 2 940 хил. лв. (2018 г.: 1 689 хил. лв.) се влияе от пазарните условия.

4.26.5. Очаквани кредитни загуби за дългови активи, оценявани по амортизирана стойност

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани

през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Допълнителна информация е предоставена в пояснение 23.

4.26.6. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. пояснение 40). Групата не е претърпяла загуби от обезценка на инвестиционни имоти през 2019 г. или 2018 г.

5. База за консолидация

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и място на основна дейност	Основна дейност	2019	2018
			% участие	% участие
М КАР ЕООД Скопие	Македония	Търговия	100.00	100.00
Варна Истейтс Мениджмънт ЕООД	България	Отдаване под наем	100.00	100.00
Химснаб Тополово ЕООД	България	Отдаване под наем	100.00	100.00
Елпром АД	България	Отдаване под наем	96.46	96.46
Рентапарк ЕООД	България	Отдаване под наем	96.46	96.46
Димят 20 ЕООД	България	Услуги	57.68	57.68
Макрин 2003 ООД	България	Производство на макаронени изделия	52.00	52.00
Варна плод АД	България	Отдаване под наем	51.38	51.38
Мистрал ЕМ ЕООД	България	Отдаване под наем	51.38	51.38
Ин Комерс ЕООД	България	Отдаване под наем	51.38	51.38
Лагуна ЕООД	България	Търговия	51.38	51.38
Корабно машиностроене АД	България	Производство на корабно оборудване	39.00	-
Експерт Снаб ООД	България	Търговия	50.00	50.00

5.1. Придобиване на контрол над дъщерно дружество „Корабно Машиностроене“ АД през 2019 г.

На дата 1.1.2019 г. Групата е придобила контрол върху дружество „Корабно Машиностроене“ АД, чрез Дъщерното си дружество „Лагуна“ ЕООД, което притежава 75% от акциите на „Корабно машиностроене“ АД. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Варна, Южна промишлена зона.

От датата на придобиването на контрол върху дружеството, то е реализирало приходи в размер на 1 068 хил.лв. и загуба в размер на 716 хил.лв.

Групата не е заплатила покупна цена за придобиването.

На датата на придобиването на контрол, нетните активи на Корабно Машиностроене АД, могат да бъдат представени както следва :

	Призната стойност към датата на придобиване '000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	5 968
Нематериални активи	17
Финансови активи	125
Инвестиционни имоти	-
Общо нетекущи активи	6 110
Материални запаси	117
Търговски и други финансови вземания	120
Предплащания и други активи	8
Пари и парични еквиваленти	8
Общо текущи активи	253
Заеми	399
Отсрочени данъчни пасиви	378
Общо нетекущи пасиви	777
Провизии	51
Търговски и други задължения	356
Предплащания и други нефинансови пасиви	38
Задължения към персонала	87
Общо текущи пасиви	532
Нетни разграничими активи	5 054
	хил. лв.
Прехвърлено възнаграждение	-
Сума на придобитите пари и парични еквиваленти	8
Нетно парични средства, получени при придобиването	8

Неконтролиращото участие (61,86 %) в дружество „Корабно машиностроене“ АД, признато към датата на придобиване, е оценено пропорционално на стойността на разграничимите активи и пасиви и възлиза на 3 126 хил. лв.

Печалбата от изгодна покупка, възникнала в резултат на бизнес комбинацията, е определена, както следва:

	хил. лв.
Общо възнаграждение	-
Неконтролиращо участие оценено пропорционално на дела в признатите стойности на активите и пасивите на придобиваното дружество	(3 126)
Справедлива стойност на придобитите разграничими нетни активи	5 054
Стойност на инвестицията на „Лагуна“ ЕООД в „Корабно машиностроене“ АД	(322)
Печалба от изгодна покупка	1 606

5.2. Придобиване на дъщерно дружество „Химснаб Тополово“ ЕООД през 2018 г

С Решение на Съвета на директорите от 20.12.2017 г. и Акт на вписване №20180103120012/03.01.2018 г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията, Химснаб България АД-дружеството майка, учреди дъщерно дружество с наименование „Химснаб Тополово“ ЕООД – ЕИК: 204921107. Капиталът е с номинална стойност 1 169 900 лв., разпределен в 116 990 дяла по 10 лева всеки дял. „Химснаб България“ АД е едноличен собственик на „Химснаб Тополово“ ЕООД, чрез извършване на апортна вноска в капитала на дружеството, представляваща недвижим имот, находящ се в с.Тополово, общ.Асеновград, област Пловдив.

„Химснаб Тополово“ ЕООД е със седалище в гр.София,1271,район Надежда,кв.Илиянци,ул.Складова база №1.

От датата на придобиването дружество „Химснаб Тополово“ ЕООД е реализирало приходи в размер на 23 хил. лв. и печалба в размер на 14 хил. лв., които са включени в консолидирания финансов отчет.

Общата цена на придобиване възлиза на 1 170 хил. лв. и включва следните компоненти:

	‘000 лв.
Цена на придобиване (сума на апортната вноска)	1 170
Общо прехвърлено възнаграждение	1 170

Разпределението на покупната цена към придобитите активи и пасиви на дружество „Химснаб Тополово“ ЕООД е извършено към 01.01.2018 г. Стойността на всяка група придобити активи, пасиви и условни задължения, признати към датата на придобиване, е представена, както следва:

	Призната стойност към датата на придобиване
	'000 лв.
Инвестиционни имоти	1 170
Общо нетекущи активи	1 170
Общо текущи активи	-
Общо нетекущи пасиви	-
Общо текущи пасиви	-
Нетни разграничими активи	1 170
	'000 лв.
Прехвърлено възнаграждение, чрез апорт	1 170
Сума на придобитите пари и парични еквиваленти	-
Нетен изходящ паричен поток при придобиването	1 170

Справедливата стойност на инвестиционните имоти, е определена от лицензиран оценител на базата на налични актуални цени на активни пазари към 31.12.2018 г.

Към датата на придобиване най-добрата преценка на Групата относно договорените парични потоци, които не се очаква да бъдат получени, възлиза на 0 лв.

Репутацията, възникнала в резултат на бизнес комбинацията, е определена, както следва:

	'000 лв.
Общо възнаграждение	1 170
Справедлива стойност на придобитите разграничими нетни активи	1 170
Репутация	-

В резултат на бизнес комбинацията няма преустановяване на основна част от дейността.

5.2.2. Придобиване на дъщерно дружество „Лагуна“ ЕООД

С договор за прехвърляне на дружествени дялове и акт на вписване № 20180205141345 в Агенция по вписванията, "Варна плод" АД придоби 50 (петдесет) дружествени дяла с номинална стойност 100 (сто) лев всеки един от тях, на обща номинална стойност от 5 000 (пет хиляди) лева, представляващи 100% (сто процента) от капитала на „Лагуна“ ЕООД. Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 103585033. Дружеството притежава 75.9 % от капитала на „Корабно машиностроене“ АД. Придобиването на контрол над двете дружества е осъществено с цел разширяване на дейността.

„Лагуна“ ЕООД е със седалище в гр.Варна,9000,бул.“Владислав Варненчик” №277.

От датата на придобиване 05.02.2018 г., до 31.12.2018 г., „Лагуна“ ЕООД е реализирало приходи в размер на 0 хил. лв., загуба в размер на 1 хил .лв., които са включени в консолидирания финансов отчет.

Общата цена на придобиване възлиза на 5 хил. лв. и включва следните компоненти:

	'000 лв.
Покупна цена, платена в пари	5
Общо прехвърлено възнаграждение	5

Разпределението на покупната цена към придобитите активи и пасиви на дружество „Лагуна“ ЕООД е извършено през 2018 г. Стойността на всяка група придобити активи, пасиви и условни задължения, признати към датата на придобиване, е представена, както следва:

	Призната стойност към датата на придобиване
	'000 лв.
Дългосрочни финансови активи	322
Общо нетекущи активи	322
Общо текущи активи	-
Общо нетекущи пасиви	-
Търговски и други задължения	322
Общо текущи пасиви	322
Нетни разграничими активи	-

	'000 лв.
Прехвърлено възнаграждение, платено в брой	5
Сума на придобитите пари и парични еквиваленти	-
Нетен изходящ паричен поток при придобиването	5

Справедливата стойност на дългосрочните финансови активи, придобити като част от бизнес комбинацията, възлиза на 322 хил. лв., брутната договорна стойност възлиза на 322 хил. лв. Към датата на придобиване най-добрата преценка на Групата относно договорените парични потоци, които не се очаква да бъдат получени, възлиза на 0 лв.

Репутацията, възникнала в резултат на бизнес комбинацията, е определена, както следва:

	'000 лв.
Общо възнаграждение	5
Справедлива стойност на придобитите разграничими нетни активи	-
Репутация	5

Репутацията е свързана главно с очакванията за растеж и бъдеща рентабилност, със значителните умения и опит на персонала на придобитото дружество, както и с очакваното намаление на разходите. Репутацията не се очаква да бъде приспадната за данъчни цели.

Репутацията е разпределена към цялото дружество, като единица, генерираща парични потоци, за целите на теста за обезценка.

В резултат на бизнес комбинацията няма преустановяване на основна част от дейността.

6. Промени на контролиращото участие в дъщерни дружества през 2019 г.

6.1. Увеличение на капитала на дъщерно дружество

„Химснаб България“ АД притежава 50% от собствения капитал на дъщерното дружество „Експерт Снаб“ ООД.

След проведено Общо събрание на съдружниците на дъщерното дружество Експерт Снаб (предишно наименование-Химснаб Трейд) ООД на 28.12.2018 г., е взето решение за увеличение на капитала от 50 хил. лв. на 919 хил. лв. чрез емитиране на 8,686 нови дружествени дяла с номинална стойност 100 лв. всеки дял. Новоемитираните дялове се поемат поравно от съдружниците Инвест Кепитъл АД и Химснаб България АД чрез извършване на непарични вноски в капитала на Дружеството в тримесечен срок от датата на проведеното Общо събрание.

7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.7: „Производство“, „Търговия и услуги“ и „Отдаване под наем на имоти“. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Производство	Търговия и услуги	Отдаване под наем	Общо
	2019	2019	2019	2019
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	472	20 807	5 305	26 584
- други сегменти	-	787	860	1 647
Приходи на сегмента, преди елиминация	472	21 594	6 165	28 231
Промяна на материалните запаси	-	(16 700)	(124)	(16 824)
Разходи за материали	(380)	(439)	(180)	(999)
Разходи за персонал	(876)	(991)	(1 057)	(2 924)
Амортизация на нефинансови активи	(122)	(497)	(275)	(894)
Други разходи	(447)	(770)	(2 669)	(3 886)
Оперативна печалба на сегмента	(1 353)	2 197	1 860	2 704
Активи на сегмента	6 195	20 664	209 942	236 801
Пасиви на сегмента	1 875	15 630	82 957	100 462

	Производство	Търговия и услуги	Отдаване под наем	Общо
	2018	2018	2018	2018
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	-	12 752	5 874	18 626
- други сегменти	1	726	565	1 292
Приходи на сегмента, преди елиминация	1	13 478	6 439	19 918
Промяна на материалните запаси	-	(10 375)	(106)	(10 481)
Разходи за материали	-	(253)	(191)	(444)
Разходи за персонал	(5)	(751)	(1 169)	(1 925)
Амортизация на нефинансови активи	-	(482)	(183)	(665)
Други разходи	(4)	(525)	(1 540)	(2 069)
Оперативна печалба на сегмента	(8)	1 092	3 250	4 334
Активи на сегмента	5	19 563	213 307	232 875
Пасиви на сегмента	23	15 338	87 170	102 531

Приходите на Групата от външни клиенти, както и нетекущите активи (без финансовите инструменти; инвестиции, отчетани по метода на собствения капитал; отсрочените данъчни активи; активите по планове за дефинирани доходи) са разпределени по следните географски области:

	2019 '000 лв.		2018 '000 лв.	
	Приходи	Нетекущи активи	Приходи	Нетекущи активи
София (седалище на Групата)	2 974	20 920	2 366	24 516
Варна	5 956	25 172	4 774	15 798
Асеновград	28	1 170	23	1 170
Благовград	24	61	24	61
Други държави	19 088	7 624	12 561	8 102
Общо	28 070	54 947	19 748	49 647

Приходите на Групата от външни клиенти от София, където се намира седалището на Групата, както и от основният пазар Варна, са установени на база на географското разположение на клиентите. Нетекущите активи са разпределени на базата на тяхното физическо местонахождение.

Общата сума на приходите, оперативната печалба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	28 231	19 918
Елиминиране на междусегментни приходи	(161)	(170)
Приходи на Групата	28 070	19 748
Печалба		
Оперативна печалба на сегментите преди елиминация на амортизация	2 704	4 334
Елиминиране на разход за амортизация	(29)	(29)
Оперативна печалба на Групата	2 675	4 305
Финансови разходи	(2 464)	(2 276)
Финансови приходи	2 175	3 520
Печалба на Групата преди данъци	2 386	5 549

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	236 801	232 875
Консолидация	(31 546)	(29 729)
Активи на Групата	<u>205 255</u>	<u>203 146</u>
	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	100 462	102 531
Консолидация	(25 398)	(23 974)
Пасиви на Групата	<u>75 064</u>	<u>78 557</u>

Приходите на Групата могат да бъдат анализирани за всеки основен вид продукт и услуга, както следва:

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Продажби на стоки	19 939	12 623
Продажби на продукция	472	-
Приходи от продажби на стоки	<u>20 411</u>	<u>12 623</u>
Наеми	5 064	5 833
Други	2 595	1 292
Приходи от услуги	<u>7 659</u>	<u>7 125</u>
Общо приходи на Групата	<u>28 070</u>	<u>19 748</u>

8. Репутация

Нетната балансова стойност на репутацията може да бъде анализирана, както следва:

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари	4 901	4 901
Придобита репутация в резултат на бизнес комбинация	-	5
Обезценка на придобита репутация	-	(5)
Балансова стойност към 31 декември	<u>4 901</u>	<u>4 901</u>

За целите на годишния тест за обезценка репутацията се разпределя към следните единици, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от бизнес комбинациите, при които е възникнала репутацията.

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Варна Плод АД	1 759	1 759
Варна Истейтс Мениджмънт ЕООД	1 805	1 805
М КАР ЕООД Скопие	1 337	1 337
Разпределение на репутацията към 31 декември	<u>4 901</u>	<u>4 901</u>

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци, е определена на базата на изчислената стойност в употреба, която включва детайлна 3-годишна прогноза и екстраполация на очакваните парични потоци за оставащия полезен живот на единиците, генериращи парични потоци, като са използвани темповете на растеж, определени от ръководството.

Темповете на растеж отразяват дългосрочните средни темпове на растежа за продуктите линии и отрасли на единиците, генериращи парични потоци. Дисконтовите фактори отразяват корекциите, свързани с пазарния риск и специфични рискови фактори на всеки сегмент. През отчетните периоди Групата счита, че няма съществена разлика между темповете на растеж и използваните дисконтови фактори.

9. Други нематериални активи

Другите нематериални активи на Групата включват лицензи, патенти и програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Лицензи и патенти '000 лв.	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
	Лицензи и патенти '000 лв.	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2019 г.	10	10	20
Придобити	14	4	18
Салдо към 31 декември 2019 г.	24	14	38
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2019 г.	-6	-8	-14
Амортизация	-1	-1	-2
Салдо към 31 декември 2019 г.	-7	-9	-16
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	17	5	22
	Лицензи и патенти '000 лв.	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2018 г.	10	10	20
Салдо към 31 декември 2018 г.	10	10	20
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2018 г.	(4)	(6)	(10)
Амортизация	(2)	(2)	(4)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(6)	(8)	(14)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	4	2	6

Не са сключвани съществени договори за покупко-продажба през 2019 г. или 2018 г. Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“. Групата не е заложила други нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини и оборудване, съоръжения, транспортни средства и други активи. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2019 г.	1 084	6 709	467	1 368	1 416	294	306	11 644
Бизнес комбинация-отчетна стойност	3 396	1 739	1 162	1 214	544	414	-	8 469
Новопридобити активи закупени	-	26	1	71	852	10	-	960
Отписани активи	-	-	(152)	-	(971)	(30)	-	(1 153)
Салдо към 31 декември 2019 г.	4 480	8 474	1 478	2 653	1 841	688	306	19 920

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	(666)	(222)	(706)	(820)	(243)	-	(2 657)
Бизнес комбинация-начислена амортизация	-	(695)	(811)	(514)	(291)	(190)	-	(2 501)
Отписани активи	-	-	84	6	105	23	-	218
Начислена амортизация за периода	-	(209)	(43)	(208)	(184)	(26)	-	(670)
Салдо към 31 декември 2019 г.	-	(1 570)	(992)	(1 422)	(1 190)	(436)	-	(5 610)
Към 31 декември 2019 г.								
Отчетна стойност	4 480	8 474	1 478	2 653	1 841	688	306	19 920
Натрупаена амортизация	-	(1 570)	(992)	(1 422)	(1 190)	(436)	-	(5 610)
Балансова стойност	4 480	6 904	486	1 231	651	252	306	14 310

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2018 г.	1 089	6 709	485	1 314	1 270	330	306	11 503
Новопридобити активи, закупени	-	-	2	54	1 421	2	-	1 479
Отписани активи	(5)	-	(20)	-	(1 275)	(38)	-	(1 338)
Салдо към 31 декември 2018 г.	1 084	6 709	467	1 368	1 416	294	306	11 644

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2018 г.	-	(498)	(220)	(517)	(813)	(243)	-	(2 291)
Отписани активи	-	-	19	-	137	20	-	176
Начислена амортизация за периода	-	(166)	(21)	(183)	(144)	(20)	-	(542)
Салдо към 31 декември 2018 г.	-	(666)	(222)	(706)	(820)	(243)	-	(2 657)

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Към 31 декември 2018 г.								
Отчетна стойност	1 084	6 709	467	1 368	1 416	294	306	11 644
Натрупаена амортизация	-	(666)	(222)	(706)	(820)	(243)	-	(2 657)
Балансова стойност	1 084	6 043	245	662	596	51	306	8 987

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата няма договорно задължение за закупуване на активи. През 2019 г. или 2018 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка с закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложили като обезпечение по заеми (вж. пояснение 22), е представена, както следва:

	Земя '000 лв.	Сгради '000 лв.	Машини и оборудване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Общо '000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	-	1 437	1 125	223	2 785
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	-	1 477	424	2	1 903

11. Лизинг

11.1. Финансов лизинг като лизингополучател

В резултат на придобиване на дъщерно дружество през 2016 г., Групата е придобила по договор за финансов лизинг недвижим имот, находящ се в гр. Варна, представляващ поземлен имот и промишлена сграда. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договор за финансов лизинг към 31.12.2019 г., възлиза на 12 140 хил. лв. (2018 г.: 12 060 хил. лв.) Активите се включени в позиция „Инвестиционни имоти“ от консолидирания отчет за финансово състояние (вж. пояснение 12).

През 2017 г. Групата е придобила по договор за финансов лизинг товарен автомобил. Нетната балансова стойност на актива възлиза на 35 хил. лв. (2018 г.: 57 хил. лв.). Активът е включен в позиция „Имоти, машини и съоръжения“ в група „Транспортни средства“.

Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи, придобити при условията на финансов лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2019 г.				
Лизингови плащания	1 344	5 272	3 169	9 785
Дисконтиране	(351)	(942)	(171)	(1 464)
Нетна настояща стойност	993	4 330	2 998	8 321
31 декември 2018 г.				
Лизингови плащания	1 341	5 177	4 595	11 113
Дисконтиране	(395)	(1 120)	(351)	(1 866)
Нетна настояща стойност	946	4 057	4 244	9 247

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на 12-тата година от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 8 321 хил. лв. (2018 г.: 9 247 хил. лв.), която отразява настоящата им стойност и лихвените проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

11.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Подробна информация за тях е представена в пояснение 12.

12. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи и сгради, които се намират в градовете София, Варна, Бургас, Асеновград и Благоевград и се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

За информацията относно определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти вижте пояснение 40.

Промените в балансовите стойности, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	Инвестиционни имоти '000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2018 г.	60 365
Продажба на активи	(2 614)
Апорт за учредяване на дъщерно дружество	(1 039)
Новопридобити активи:	
- чрез бизнескомбинация	1 170
- чрез покупка	3 651
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	(148)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	61 385
Новопридобити активи чрез бизнескомбинация	183
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(251)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	61 317

С Акт на вписване №20180103120012/03.01.2018 г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията, Химснаб България АД е учредило дъщерно дружество с наименование „Химснаб Тополово“ ЕООД – ЕИК: 204921107, със седалище и адрес на управление: гр.София, 1271, район Надежда, кв. Илиянци, ул. Складова база №1. Капиталът е с номинална стойност 1 169 900 лв.,разпределен в 116 990 дяла по 10 лева всеки дял. „Химснаб България“ АД е едноличен собственик на „Химснаб Тополово“ ЕООД, чрез извършване на апортна вноска в капитала на дружеството,представляваща недвижим имот,находящ се в с.Тополово,общ.Асеновград,област Пловдив.Балансовата стойност на апортираните активи е 1 039 хил.лв.

Въз основа на Заповед за отчуждаване на поземлен имот № СОА17-РД40-63/21.09.2017 г. на Кмета на Столична Община и Решение №587/01.02.2018 г. на Административен Съд София-град,е отчужден поземлен имот и сгради,собственост на дружеството майка,находящ се в гр.София,р-н Надежда,кв.Илиянци.Отчуждаването е във връзка с реализацията на обект на Столична община „Изграждане на локални платна в обхват при пътен възел „Северна скоростна тангента“.Балансовата стойност на отчуждените активи е 406 хил.лв.Резултатът от сделката е отчетен на ред „Печалба от продажба на

нетекущи активи" от отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в размер на 321 хил.лв. загуба.

Въз основа на Решение на Съвета на директорите на Химснаб България-дружеството майка, в качеството му на солидарен длъжник и Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот от 13.02.2018 г., Химснаб Трейд ООД е закупило поземлен имот-земя и сгради, находящи се в гр. Варна, Западна промишлена зона, община Варна. Балансовата стойност на закупените активи е 3 651 хил.лв.

Въз основа на Заповеди за отчуждаване на поземлен имот № СОА17-РД40-64/21.09.2017 г. и № СОА18-РД40-1/26.01.2018 г. на Кмета на Столична Община и Решения № 2844/27.04.2018 г. и № 3431/23.05.2018 г. на Административен Съд София-град, е отчужден поземлен имот и сграда, собственост на дружеството майка, находящ се в гр. София, р-н Надежда, кв. Илиянци. Отчуждаването е във връзка с реализацията на обект на Столична община „Изграждане на локални платна в обхват при пътен възел „Северна скоростна тангента“. Балансовата стойност на отчуждените активи е 511 хил.лв. Резултатът от сделката е отчетен на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи" от отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в размер на 343 хил.лв. загуба.

Въз основа на Нотариален акт за покупко-продажба на недвижими имоти от 27.12.2018 г. и Решение на Съвета на директорите от 19.11.2018 г. „Дружеството майка продаде собствен недвижим имот, представляващ сгради, находящи се в гр. София, район Сердика. Балансовата стойност на продадените активи е 1 587 хил.лв. Резултатът от сделката е отчетен на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи" от отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Справедливата стойност на основната част от инвестиционните имоти, е определена от лицензиран оценител на базата на налични актуални цени на активни пазари към 31.12.2019 г.

За инвестиционните имоти, чиито балансови стойности не са определени на база пазарна оценка, ръководството е приело, че техните стойности не се отличават съществено от тяхната справедлива стойност.

Инвестиционни имоти на стойност 4 245 хил. лв. (2018 г.: 5 339 хил. лв.) са заложили като обезпечение по следните банкови кредити, отпуснати на Групата:

- предоставен банков кредит от 08.02.2018 г.; заложили като обезпечение инвестиционни имоти на стойност 3 651 хил.лв.;
- банков кредит от 06.02.2006 г.; заложили като обезпечение инвестиционни имоти на стойност 594 хил. лв.;

Инвестиционните имоти са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг.

Приходите от наеми за 2019 г., възлизащи на 5 064 хил. лв. (2018 г.: 5 833 хил. лв.), са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от продажби“. Не са признавани условни наеми. Преките оперативни разходи в размер на 345 хил. лв. са представени на ред „Други разходи" (2018 г.: 310 хил. лв.).

Лизинговите договори са неотменяеми за срок от 1 година от началото на лизинга. Бъдещите минимални лизингови постъпления са, както следва:

	Минимални лизингови постъпления		
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
Към 31 декември 2019 г.	5 064	-	5 064
Към 31 декември 2018 г.	5 728	105	5 833

13. Инвестиции в асоциирани предприятия

Към 31.12.2019 г. инвестициите в асоциирани предприятия са 2 910 хил.лв и са възникнали по повод придобиването на 28-ми март 2019 от Рентапарк ЕООД на 2 910 броя поименни акции от капитала на Боровете I АД, всяка с номинал 1 000 /хиляда/ лева. Акциите представляват 35% от капитала на Боровете I АД.

„Боровете I“ АД – ЕИК: 204605689; седалище и адрес на управление: гр. Варна, район р-н „Приморски“, к.к. „Св. Св. Константин и Елена“, административна сграда;

14. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Капиталови инструменти определени като оценявани по справедлива стойност	14.1	2 381	2 359
Дългови инструменти по амортизируема стойност	14.2	31 632	21 759
		34 013	24 118

14.1. Капиталови инструменти определени като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Балансовата стойност на финансовите активи, отчетани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Акции в Рост Инвест ООД	1 403	1 403
Акции в Тексим Банк АД	972	-
Други	6	956
	2 381	2 359

Инвестицията в капиталовите инструменти, на Рост Инвест ООД е представена по себестойност, тъй като не се търгуват публично и Групата счита че себестойността им е най-доброто приближение на справедливата им стойност.

Инвестициите в акции на Тексим Банк АД са оценени по справедлива стойност – цена на затваряне на последната борсова сесия за 2019 г.

За повече информация относно риска, свързан с дългосрочните финансови активи, на който е изложена Групата, вижте пояснение 39.

14.2. Дългови инструменти по амортизирана стойност

Към 31 декември 2019 г. Групата е предоставила заеми на търговски контрагенти и физически лица с общ размер 31 632 хил. лв. (2018 г.: 21 759 хил. лв.). Заемите са нетекущи, със срок на погасяване до 2025 година. Лихвеният процент е между 2.8% и 6%. Предоставените заеми не са обезпечени.

15. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2019 г.	Признати в резултат на бизнес комбинация	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2019 г.
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	46	326	-	372
Други дългосрочни финансови активи	(7)	(77)	(2)	(86)
Инвестиционни имоти	1 173	-	48	1 221
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	19	(49)	(101)	(131)
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(10)	-	-	(10)
Отписани вземания	(3)	-	-	(3)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(2)	(2)	-	(4)
Други	2	(2)	-	-
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	-	(2)	-	(2)
Други провизии	-	(7)	-	(7)
Неизползвани данъчни загуби	-	(7)	-	(7)
	<u>1 218</u>	<u>187</u>	<u>(55)</u>	<u>1 350</u>
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(22)			(243)
Отсрочени данъчни пасиви	1 240			1 593
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>1 218</u>			<u>1 350</u>

Отсрочените данъци за сравнителния период 2018 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2018 г.	Признати в собствения капитал	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекучи активи				
Имоти, машини и съоръжения	46	-	-	46
Други дългосрочни финансови активи			(7)	(7)
Инвестиционни имоти	1 393	(242)	22	1 173
Финансови активи на разположение за продажба	9	-	10	19
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(10)	-	-	(10)
Отписани вземания	(18)	-	15	(3)
Нетекучи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(3)	-	1	(2)
Други	-	-	2	2
	<u>1 417</u>	<u>(242)</u>	<u>43</u>	<u>1 218</u>
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(31)			(22)
Отсрочени данъчни пасиви	1 448			1 240
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>1 417</u>			<u>1 218</u>

Всички отсрочени данъчни активи са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

16. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Стоки	2 653	1 623
Материали	77	66
Незавършено производство	153	-
Други	57	-
Материални запаси	<u>2 940</u>	<u>1 689</u>

През 2019 г. общо 16 824 хил. лв. материални запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2018 г.: 10 481 хил. лв.).

Намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в минали периоди, не е настъпило през 2019 г. или 2018 г.

Към 31 декември 2019 г. материални запаси на стойност 2,332 хил.лв. са предоставени като обезпечение на задължения по банкови заеми.

17. Краткосрочни финансови активи

Балансовата стойност на финансовите активи е представена както следва:

	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:	17.1	2 618	3 040
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Предоставени заеми	17.3	46 862	67 402
		<u>49 480</u>	<u>70 442</u>

17.1. Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Към 31.12.2019 г. Групата притежава акции на обща стойност 2 618 хил. лв. (2018 г.: 3 040 хил. лв.).

17.2. Предоставени заеми

Към 31 декември 2019 г. Групата е предоставила заеми на търговски контрагенти с общ размер 46 862 хил. лв. (2018 г.: 67 402 хил. лв.). Всички заеми са текущи със срок на погасяване до 1 година. Лихвеният процент е между 2% и 6%. Предоставените заеми не са обезпечени.

Приходите от лихви са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови приходи“.

18. Търговски и други вземания

Търговските и други вземания се състоят от финансови активи, представени в пояснение 18.1 и предплащания и други нефинансови активи, представени в пояснение 18.2

18.1. Търговски и други финансови вземания

	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Търговски вземания, брутна сума		1 498	875
Обезценка на търговски вземания		(136)	(11)
Търговски вземания, нетна сума		<u>1 362</u>	<u>864</u>
Вземания по цесии		24 556	19 762
Финансови активи		<u>25 918</u>	<u>20 626</u>

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка.

През 2019 г. са отчетени 136 хил.лв. разходи за обезценка на търговски вземания (2018 г.: 11 хил. лв.). Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Салдо към 1 януари	11	101
Отписани суми (несъбираеми)	(11)	(101)
Загуба от обезценка	136	11
Салдо към 31 декември	136	11

Анализ на необезценените просрочени търговски и други вземания е представен в пояснение 23.е.

18.2. Предплащания и други активи

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Данъчни вземания	117	57
Предплатени разходи	57	209
Предоставени аванси	19	21
Други текущи активи	183	-
Други активи, нефинансови	376	287

19. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	6 821	7 297
- евро	840	538
- македонски денари	143	102
Пари и парични еквиваленти	7 804	7 937

Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти.

20. Собствен капитал

20.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Химснаб България АД се състои от 2 494 631 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Химснаб България АД- предприятието майка.

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	2 494 631	2 494 631
Собствени акции, закупени от дъщерни дружества	-	-
Брой издадени и напълно платени акции	2 494 631	2 494 631
Брой акции, оторизирани за плащания на базата на акции	2 494 631	2 494 631
Общ брой акции, оторизирани към 31 декември	2 494 631	2 494 631

Списъкът на основните акционери на Химснаб България АД е представен, както следва:

	31 декември 2019 Брой акции	31 декември 2019 %	31 декември 2018 Брой акции	31 декември 2018 %
Астер 2000 ЕООД	478 990	19.20	504 470	20.22
ЗАД Армеец	175 983	7.05	132 994	5.33
УПФ „Съгласие“	174 200	6.98	174 200	6.98
УПФ „ЦКБ-Сила“	134 270	5.38	134 270	5.38
УПФ „Бъдеще“	147 237	5.90	72 700	2.91
Други юридически лица	1 364 983	54.73	1 453 436	58.28
Физически лица	18 968	0.76	22 561	0.90
	2 494 631	100	2 494 631	100

Дружествата в Групата не притежават акции на предприятието майка.

20.2. Премиен резерв

Във връзка с увеличението на капитала на Химснаб България АД – дружеството майка към датата на преобразуване 02.06.2011 г., са издадени нови 2 443 810 броя поименни, непривилегировани, безналични акции с номинална стойност 1 лв. и с емисионна стойност 31.68 лв. всяка една. Общата емисионна стойност на новите 2 443 810 броя акции е в размер на 77 420 хил. лв.

Разликата между номиналната и емисионната стойност на акциите е отчетена като премиен резерв на стойност 74 976 хил. лв.

20.3. Други резерви

Всички суми са в '000 лв.	Законови резерви	Общи резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2018 г.	192	2 932	3 124
Данъчни ефекти от обратно проявление на временни разлики	-	242	242
Салдо към 31 декември 2018 г.	192	3 174	3 366
Данъчни ефекти от обратно проявление на временни разлики	-	(6)	(6)
Салдо към 31 декември 2019 г.	192	3 168	3 360

21. Възнаграждения на персонала

21.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Разходи за заплати	(2 368)	(1 536)
Разходи за социални осигуровки	(556)	(389)
Разходи за персонала	(2 924)	(1 925)

21.2.Задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	40	15
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>40</u>	<u>15</u>
Текущи:		
Задължения за заплати	339	85
Задължения за осигуровки	59	25
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>398</u>	<u>110</u>

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2020 г. Задълженията към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	15	20
Увеличение / (намаление) на провизиите в резултат на служителите, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	1	(5)
Провизии за пенсиониране в края на годината	<u>16</u>	<u>15</u>

Планът излага Групата на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на пазарната доходност на висококачествени корпоративни облигации. Падежът на облигациите съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на висококачествените корпоративни облигации ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Групата, въпреки че се очаква това да бъде частично компенсирано чрез увеличение в справедливата стойност на активите по плана.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи на Групата и активите по плана могат да бъдат равнени със сумите, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние за всеки от разглежданите отчетни периоди, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Представени в консолидирания отчет за финансовото състояние като:		
Нетекущи пасиви	40	15

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	15	20
Разходи за текущ трудов стаж	24	4
Увеличение на провизиите за пенсиониране в резултат на бизнескомбинация	1	-
Изплатени обезщетения на персонала	-	(9)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	40	15

Общата сума на разходите за изплащане на суми по планове с дефинирани доходи на Групата може да бъде представена, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(24)	(4)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(24)	(4)

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“.

22. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекучи	
	31 декември 2019 '000 лв.	31 декември 2018 '000 лв.	31 декември 2019 '000 лв.	31 декември 2018 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	4 012	4 786	7 290	7 828
Други заеми	8 650	6 958	8 387	10 053
Общо балансова стойност	12 662	11 744	15 677	17 881

22.1. Банкови заеми, отчитани по амортизирана стойност

Към 31 декември 2019 г., Групата е сключила договори за банкови кредити, както следва:

- Договор за инвестиционен кредит от 08.02.2018 г.

Отпуснат размер: 2 816 хил. лв.

Гратисен период 24 месеца

Падеж 08.02.2029 г.

Погасяване:

- 10 месечни вноски по 12,000 лв. от 08.03.2019 г. до 08.12.2019 г.
- 109 месечни вноски по 24,500 лв. от 08.01.2020 г. до 08.01.2029 г.
- 1 последна вноска от 25,895 лв. на 08.02.2029 г.

Лихвен процент: 3,15%.

Остатък към 31.12.2019 г. в размер на 2 947 хил. лв., в т.ч. нетекуча част 2 479 хил. лв.;

Обезпечения:

- първа по ред договорна ипотека върху инвестиционен имот, находящ се в гр. Варна;
- особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания на дъщерно дружество Експерт Снаб ООД към банката за наличностите по разплащателните му сметки в нея.

Заемът е деноминиран в български лева.

- Договор за банков кредит от 10.04.2015 г.

Отпуснат размер: 6 570 хил. лв.

Гратисен период 24 месеца

Падеж 10.03.2025 г.

Погасяване: 68 хил. лв. месечна вноска

Лихвен процент: 5,5%.

Остатък към 31.12.2019 г. в размер на 4 311 хил. лв., в т.ч. текуща част 816 хил. лв.

Обезпечение: първа по ред ипотека на собствен за Групата имот, находящ се в гр. Скопие, Република Македония с обща площ 5 571 кв. м.

Обезпечение: Първи по ред особен залог на движими вещи-машини, съоръжения и електронно оборудване, собственост на Групата.

Заемът е деноминиран в македонски денари.

- Договор за банков кредит от 31.08.2017 г.

Отпуснат размер: 2 545 хил. лв.

Гратисен период 0 месеца

Падеж 11.08.2020 г.

Погасяване: 80 хил. лв. месечна вноска

Лихвен процент: 5.00%.

Остатък към 31.12.2019 г. в размер на 2 545 хил. лв., в т.ч. текуща част 2 545 хил. лв.

Обезпечение: Особен залог, регламентиращ правата и задълженията на страните, подписали договора.

Заемът е деноминиран в македонски денари.

- Договор за банков кредит от 6.02.2016 г.

Отпуснат размер: 2 100 хил. лв.

Гратисен период 0 месеца

Падеж 6.02.2026 г.

Лихвен процент: 4.50%.

Остатък към 31.12.2019 г. в размер на 1 376 хил. лв., в т.ч. текуща част 120 хил. лв.,

Обезпечение: Ипотeka върху собствен недвижим имот и запис на заповед.

Заемът е деноминиран в български лева.

- Договор за банков кредит-овърдрафт от 09.07.2015 г.

Отпуснат размер: 2 343 хил. лв.

Гратисен период 0 месеца

Падеж 09.07.2021 г.

Лихвен процент: 5%.

Остатък към 31.12.2019 г. в размер на 999 хил. лв., в т.ч. текуща част 999 хил. лв.

Обезпечение: Особен залог, регламентиращ правата и задълженията на страните, подписали договора.

Заемът е деноминиран в македонски денари.

- Договор за банков кредит-овърдрафт от 20.07.2018 г.

Отпуснат размер: 500 хил. лв.

Гратисен период 0 месеца

Падеж 19.07.2021 г.

Лихвен процент: променлив базов лихвен процент

Остатък към 31.12.2019 г. в размер на 500 хил. лв., в т.ч. нетекуща част 500 хил. лв., която ще бъде призната в 2021 г.

Обезпечение: първи по ред залог на собствени ДМА

Заемът е деноминиран в български лева.

22.2. Заеми от нефинансови предприятия

Към 31 декември 2019 г. нетекущите заеми, възникнали за Групата от нефинансови предприятия са в размер на 8 387 хил. лв. (2018 г.: 10 053 хил. лв.). Заемите са със срок на погасяване до 2026 година. Лихвеният процент е между 5% и 5.5%. Заемите не са обезпечени.

Текущата част от заемите, отпуснати на Групата, е в размер на 8 650 хил. лв. (2018 г.: 6 958 хил. лв.). Лихвеният процент е между 4% и 5%. Получените заеми не са обезпечени.

Всички заеми са деноминирани в български лева.

23. Търговски и други задължения

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекучи:		
Търговски задължения	38	64
Задължения по цесии	560	1 714
Други задължения	110	110
Финансови пасиви	708	1 888
Приходи за бъдещи периоди	1 718	2 110
Нефинансови пасиви	1 718	2 110
Нетекучи търговски и други задължения	2 426	3 998
Текущи:		
Търговски задължения	4 601	2 580
Задължения по цесии	20 667	22 956
Финансови пасиви	25 268	25 536
Данъчни задължения	407	347
Получени аванси	3 919	3 925
Приходи за бъдещи периоди	1 073	732
Нефинансови пасиви	5 399	5 004
Текущи търговски и други задължения	30 667	30 540

Групата е обвързана с дългосрочни договори за учредено възмездно вещно право на ползване върху собствени недвижими имоти. Договорите са с неотменяем срок от 10 - 12 години. Сумата на продажната цена съгласно договори за предоставяне на услуги се разсрочва и се признава като приход за периода, в който се извършва услугата.

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

24. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Задължения по финансов лизинг	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
1 януари 2019	17 881	11 744	9 247	38 872
Парични потоци:				
Плащания	(5 951)	(10 756)	(999)	(17 706)
Постъпления	3 747	12 417	411	16 575
Непарични изменения:				
Други		(743)	(338)	(1 081)
31 декември 2019	15 677	12 662	8 321	36 660

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Задължения по финансов лизинг	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
1 януари 2018	19 021	10 417	10 101	39 539
Парични потоци:				
Плащания	(12 743)	(11 541)	(1 388)	(25 672)
Постъпления	12 845	12 868	534	26 247
Непарични промени:	(1 242)	-	-	(1 242)
31 декември 2018	17 881	11 744	9 247	38 872

25. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от продажба на стоки	19 939	12 623
Приходи от наеми	5 281	5 833
Приходи от предоставяне на услуги	1 109	-
Приходи от продажба на продукция	472	-
	26 801	18 456

26. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от гаранции	262	364
Приходи от учредени права	218	219
Приходи от бонуси	153	-
Такса техническа поддръжка	112	-
Префактурирани консумативи	95	128
Приходи от продажба на ДМА	53	-
Отписани задължения	31	7
Приходи от товаро-разтоварна дейност	31	6
Приходи от продажба на материали	14	-
Приходи от продажба на отпадъци	6	18
Приходи от апорт в дъщерно дружество	-	131
Други	32	25
	1 007	898

27. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от продажба	1 126	4 266
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(864)	(3 872)
Печалба от продажба на нетекущи активи	262	394

28. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Основни материали производство	(274)	-
Електроенергия	(257)	(218)
Вода	(12)	-
Разходи по гаранции	(220)	(102)
Горива и смазочни материали	(108)	(53)
Поддръжка и ремонт на сгради	(50)	(31)
Офис консумативи	(35)	(30)
Други	(43)	(10)
	(999)	(444)

29. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Абонаментно обслужване	(32)	(381)
Охрана	(486)	(352)
Наеми	(207)	(154)
Реклама	(104)	(102)
Поддръжка на сгради	(327)	(96)
Независим финансов одит	(49)	(45)
Вода	(4)	(27)
Електроенергия	(53)	-
Застраховки	(35)	(18)
Телекомуникационни услуги	(26)	(18)
Консултантски услуги	(41)	(16)
Такси	(25)	(7)
Транспортни услуги	(168)	-
Правни услуги	(26)	(3)
Други	(402)	(125)
	(1 985)	(1 344)

Възнаграждението за независим финансов одит на Групата за 2019 г. е в размер на 49 хил. лв. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

30. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Разходи за обезценка	(1 091)	-
Разходи за местни данъци и такси	(345)	(307)
Балансова стойност на отписани активи	(99)	-
Разходи за глоби и неустойки	(36)	(1)
Разходи по застрахователни полици	(25)	(25)
Разходи за командировки	(16)	(29)
Разходи за брак	(7)	(35)
Отписани вземания	-	(13)
Други	(121)	(145)
	<u>(1 740)</u>	<u>(555)</u>

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Разходи за лихви по заеми, отчитани по амортизирана стойност	(2 375)	(2 159)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	<u>(2 375)</u>	<u>(2 159)</u>
Отрицателни разлики по операции с финансови инструменти	-	(36)
Банкови такси и комисионни	(89)	(81)
Финансови разходи	<u>(2 464)</u>	<u>(2 276)</u>

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от лихви по финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	1 990	3 101
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	<u>1 990</u>	<u>3 101</u>
Печалби от финансови инструменти на разположение за продажба	99	419
Други финансови приходи	86	419
Финансови приходи	<u>2 175</u>	<u>3 520</u>

32. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2018 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	3 992	5 549
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(399)	(555)
Данъчен ефект от:		
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	129	122
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(49)	(55)
Корекции във връзка с консолидация	(34)	(42)
Текущ разход за данък върху дохода	(353)	(530)
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	55	(43)
Разходи за данъци върху дохода	(298)	(569)

Пояснение 15 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

33. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2019	2018
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	4 039 000	4 299 000
Средно претеглен брой акции	2 494 631	2 494 631
Основен доход на акция (в лв. за акция)	1.62	1.72

34. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните акционери, ключовия управленски персонал и други свързани лица, описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, трансакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат

ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ АД
 Консолидиран финансов отчет
 31 декември 2019 г.

а. Сделки с акционери

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
<i>Продажба на ДМА, стоки и услуги:</i>	47	2 300
- Холдинг Света София АД	10	8
- Тексим банк АД	3	3
- ЗАД Армеец	3	1
- ЦКБ АД		
	13	5
<i>Покупка на стоки и услуги</i>		
<i>Предоставени заеми:</i>	-	420
- Астер 2000 ЕООД		
	9	5
<i>Приходи от лихви по предоставени заеми</i>		
<i>Върнати заеми</i>	(215)	(178)
- Астер 2000 ЕООД		

б. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Предоставени заеми	205	90
Лихви по предоставени заеми	11	3
Върнати заеми	(57)	(31)

в. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(750)	(545)
Разходи за социални осигуровки	(38)	(21)
Служебни автомобили	(6)	(3)
Общо краткосрочни възнаграждения	(794)	(569)

35. Разчети със свързани лица в края на годината

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекущи вземания от:		
- акционери	-	972
- други предприятия	81	80
Общо нетекущи вземания от свързани лица	81	1 052

Текущи вземания от:		
- акционери	700	1 516
- други предприятия	211	-
- други свързани лица под общ контрол	-	143
Общо текущи вземания от свързани лица	911	1 659
Общо вземания от свързани лица	992	2 711
Текущи задължения към:		
- акционери	2 956	3 518
- други предприятия	159	-
Общо текущи задължения към свързани лица	3 115	3 518
Общо задължения към свързани лица	3 115	3 518

36. Безналични сделки

През 2019 г. Групата е осъществила безналични сделки на обща стойност 9 048 хил. лв., от които 880 хил. лв. са такива между свързани лица. За сделките са приложени прихващания на ликвидни и изискуеми насрещни вземания по финансова и инвестиционна дейност.

37. Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени различни гаранционни и правни искиове към Групата.

38. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Финансови активи, определени като отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	14.1	2 381	2 359
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17.1	2 618	3 040
Дългови активи по амортизирана стойност, представени по-долу:		1 13 584	120 723
Кредити и вземания представени по-долу:		-	-
Предоставени зами (дългосрочни)	14.2	31 632	21 760
Кредити и вземания (краткосрочни)	17.2	46 862	67 402
Търговски и други вземания	18	26 294	20 913
Вземания от свързани лица	35	992	2 711
Пари и парични еквиваленти	19	7 804	7 937
		1 18 583	126 122

Финансови пасиви	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност			
Заеми	22	28 339	29 625
Задължения по финансов лизинг	11	8 321	9 247
Търговски и други задължения	23	25 976	27 424
Задължения към свързани лица	35	3 115	3 518
		<u>65 751</u>	<u>69 814</u>

Вижте пояснение 4.17 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 40. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 39.

39. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 38. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

d. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

i. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани главно в евро, не излагат Групата на валутен риск.

ii. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2019 г. Групата не е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

е. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, инвестиции в облигации и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Финансови активи	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Финансови активи, определени като отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	14.1	2 381	2 359
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17.1	2 618	3 040
Дългови активи по амортизирана стойност, представени по-долу :		113,584	120,723
Кредити и вземания представени по-долу:		-	-
<i>Предоставени зами (дългосрочни)</i>	14.2	31 632	21 760
<i>Кредити и вземания (краткосрочни)</i>	17.2	46 862	67 402
<i>Търговски и други вземания</i>	18	26 294	20 913
<i>Вземания от свързани лица</i>	35	992	2 711
<i>Пари и парични еквиваленти</i>	19	7 804	7 937
		118 583	126 122

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки. Към датата на консолидирания финансов отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
По-малко от 3 месеца	296	163
Между 3 и 6 месеца	2	8
Между 6 месеца и 1 година	2	30
По-дълго от 1 година	3	13
Общо	303	214

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Загуба от обезценка не е признавана по отношение на финансови активи. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

Ефект на пандемията от Covid-19 върху кредитния риск, на който е изложена Групата

Във връзка с глобалната пандемия от коронавирус Covid-19 в началото на 2020 г, която доведе до значително намаление на финансовата активност в световен мащаб, Групата анализира на база на текущо наличните данни потенциалния ефект върху своето финансово състояние и използваните модели, съгласно МСФО 9.

Както е оповестено в пояснение 35 "Събития след края на отчетния период", Ръководството счита настъпилата пандемична обстановка като некоригиращо събитие, съгласно МСС 10. Към датата на изготвянето на настоящия консолидиран финансов отчет, икономическата активност все още не е напълно възстановена и все още не е налична достатъчно статистическа информация, за да се оценят надеждно ефектите върху българската и световна икономика, включително прогнозни данни за тяхното възстановяване през следващите месеци.

Ръководството на Групата е анализирано очаквания ефект върху икономическия ръст, кредитното качество на своите контрагенти и общия модел на МСФО 9, основно насочен към преценки за потенциално влошаването на кредитното качество на контрагентите. Ръководството на Групата счита, че към настоящия момент в краткосрочен план не се очаква значително влошаване на кредитното качество на контрагентите най-вече поради активните мерки, предприети от правителството на Република България. Ръководството текущо извършва мониторинг за наличието на дългосрочни индикации за влошаване, като евентуалните временни ликвидни проблеми на контрагентите, породени пряко от Covid-19 не се считат за индикации за влошаване на кредитното качество.

Ръководството на Групата счита, че преди изтичане на по-продължителен период от време, през който може да се проявят симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на контрагентите, така и в общата среда, в която Групата функционира, не може да извърши надеждна оценка за ефекта, който Covid-19 може да окаже.

По отношение на модела за изчисляване на очакваните кредитни загуби ръководството счита, че към този момент не може да бъде извършена промяна в общия модел, поради липса на достатъчно надеждни данни. Въпреки това ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката в светлината на очакванията за възстановяване в периода 2021- 2022 и завръщане до средните прогнозираните нива на растеж преди Covid-19, поради което не е извършило промяна в модела си по МСФО 9 към момента на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет.

f. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди -ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите

от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2019 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2019 г.	Текущи		Нетекучи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Заеми	6 331	6 331	11 763	3 914
Задължения по финансов лизинг	467	466	4 390	2 998
Търговски и други задължения	15 334	15 333	2 426	-
Задължения към свързани лица	1 557	1 558	-	-
Общо	23 689	23 688	18 579	6 912

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2018 г.	Текущи		Нетекучи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Заеми	-	6 958	10 053	-
Други задължения към банки	2 393	2 393	3 914	3 914
Задължения по финансов лизинг	473	473	4 057	4 244
Търговски и други задължения	15 270	15 270	3 868	130
Задължения към свързани лица	1 759	1 759	-	-
Общо	19 895	26 853	21 892	8 288

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

40. Оценяване по справедлива стойност

40.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2019 г.	Пояснение	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.
Активи			
Капиталови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17.1	2 618	-
Капиталови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	14.1	972	1 409
Общо		3 590	1 409
31 декември 2018 г.	Пояснение	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.
Активи			
Капиталови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17.1	3 040	-
Капиталови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	14.1	-	2 359
Общо		3 040	2 359

През отчетните периоди не е имало значими трансфери между нивата.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

В ниво 1 са класифицирани всички пазарно-търгувани капиталови инструменти. Те са оценени по справедлива стойност, основаваща се на директно наблюдаеми пазарни котировки от активни пазари към отчетната дата.

В ниво 3 са класифицирани капиталови инструменти които не се търуват на капиталова борса. За тях Групата след извършен анализ е стигнала до заключението, че себестойността на ценните книги е най-доброто предположение за справедливата стойност на финансовите активи към отчетната дата.

40.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

	2019 '000 лв. Ниво 3	2018 '000 лв. Ниво 3
Инвестиционни имоти:		
- земи и сгради	61 317	61 385

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земя и сгради (Ниво 3)

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Земята и сградите са преоценени към 31.12.2019 г. Предишната преоценка е била извършена към 31.12.2018 г.

Оценката по справедлива стойност на земите се базира на наблюдавани индикативни офертни цени за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и скonto за офертност. През 2019 г. корекцията за тези фактори е в размер на 9%.

Справедливата стойност на сградите е оценена, като е използван методът на амортизираната възстановителна стойност. Той се базира на наблюдаеми цени за строителни работи за сгради подобни на оценяваните и на ненаблюдаеми допускания, от които най-същественото е степен на физическо изхабяване.

Спецификата на активите на Дружеството и икономическа среда в страната биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливата стойност.

За повече информация относно нефинансовите активи на ниво 3 вижте пояснение 12.

41. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал, представен в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Собствен капитал	110 941	108 555
Общо задължения	75 035	78 557
- Пари и парични еквиваленти	(7 804)	(7 937)
Нетен дълг	67 231	70 620
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:0.61	1:0.65

42. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали други коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

Разпространението по целия свят на нов коронавирус (Covid-19) доведе в началото на 2020 г. до редица трудности в бизнеса и дейностите на цели икономически сектори. На 11 март 2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на (Covid-19) пандемия на коронавирус. На 13 март 2020 г. българското правителство обяви извънредно положение за период от един месец, впоследствие удължено с още един месец и въведе редица ограничителни и защитни мерки за бизнеса и хората.

Прогнозите за очакваното развитие на всички сектори в икономиката, включително и тези, в които оперират предприятията от групата, през 2020 г. и през следващите години пряко ще зависят от развитието на пандемията и свързаните с това ограничителни мерки, икономическа стагнация и криза в здравеопазването.

Отчитайки както предписанията на здравните власти, така и негативните ефекти от мерките за овладяване на пандемията – ограничения на движението на хора, транспортни средства и стоки, водещи до понижена икономическа активност, ръководствата на предприятията от групата взеха мерки за подобряване на ефективността на работните процеси и оптимизиране на разходите. Едновременно с това, отчитайки факта, че персоналят е основен ресурс във всеки бизнес, с цел осигуряване на добри пазарни позиции при възстановяване на нормалната икономическа дейност, ръководствата насочиха усилията си към запазване на работните места на служителите в предприятията от групата.

Ситуацията и предприети от държавните органи мерки във връзка с пандемията са изключително динамични и трудно предвидими. В резултат на това ръководствата на Дружествата от групата трудно биха могли да оценят надеждно количествените параметри на въздействието на коронавирусната пандемия върху бъдещите финансови резултати. Със сигурност пандемията ще доведе до спад в обемите дейности и приходите от продажби на продукти и услуги през следващите месеци. Това от своя страна би могло да доведе до промяна в балансовата стойност на активите на предприятията от групата, които се определят във финансовите отчети, като се направят редица преценки и предположения от ръководството и като се вземе предвид най-надеждната информация, налична към датата на оценяване.

На 27.03.2020 г. на заседание на Общото събрание на съдружниците на „Димят 20“ ООД е взето решение за одобрение прехвърлянето на всички дружествени дялове на съдружника „Инфоком“ ООД на съдружника „Елпром“ АД – 309 дружествени дяла, всеки от които на стойност 100 лева. Съдружникът „Инфоком“ ООД е освободен с решение на Общото събрание на съдружниците на „Димят 20“ ООД. След прехвърлянето на дяловете „Елпром“ АД притежава 3 861 дружествени дяла, всеки от които по 100 лева, представляващи 65% от капитала на „Димят 20“ ООД, а „Химснаб България“ АД притежава 62.70 % от капитала на „Димят 20“ ООД.

43. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2019 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 27.07.2020 г.